

तोष्य (wie eben) adj. zu beschwichtigen, zufrieden zu stellen, zu erfreuen MBH. 12, 11028. 13, 4952.

तोसल m. nom. gent. AV. PARIÇ. in Verz. d. B. H. 93. — Vgl. तोषल und Ind. St. 3, 169. fg.

तोत्तायणं von तुत्त gaṇa पत्तादि zu P. 4, 2, 80.

तौतिक (aus dem griech. τοῖόςτης) m. der Schütze im Tierkreise VARĀH. BH. 1, 8.

तोत्यं m. Sohn des Tugra, patron. des Bhuḡju RV. 1, 117, 15. 118, 6. 182, 5. 6. 8, 5, 22. निष्टेय्यमूक्षुरद्वास्पतिं 10, 39, 4.

तौच्छ n. nom. abstr. von तुच्छ Dhātup. 7, 3.

तौपिडकेर m. pl. N. pr. eines Volksstammes HARIV. 1895. — Vgl. तुपिडकेर.

तौत s. u. तोत्तायन.

तौतातिक (so ist zu lesen) adj. von Tutāta herrührend: दर्शन PRAB. 20, 9. Nach Schol. 1 = कैमारिलं शास्त्रम्.

तौतिक 1) m. Perlmuschel. — 2) n. Perle RĀGAN. im ÇKDā.

तौतायन s. u. तोत्तायन.

तौद 1) (von तुद् oder तोद्) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 218. — 2) तौदी f. scheint N. einer Pflanze zu sein: तौदी नामसि कन्या घृताची नाम वा असि AV. 10, 4, 24.

तौदादिक (von तुद् + घादि) adj. zu der mit तुद् ausfangenden Klasse von Wurzeln (d. i. zur 6ten Klasse) gehörig SIDDH. K. 140, a, 9.

तौदिय m. N. pr. eines Brahmanen SCHIFFNER, Lebensb. 303 (73). — Vgl. तौदेय.

1. तौदेयं patron. von तुद् gaṇa प्रुधादि zu P. 4, 1, 123.

2. तौदेयं adj. aus Tūdi gebürtig, stammend P. 4, 3, 94.

तौम्बुरविन् m. pl. die Schüler des Tumburu P. 4, 3, 104, Sch.

तौर adj. zu Tura in Beziehung stehend, n. sc. अयन N. eines Sattra: दार्षदतौरयोर्नतानि LĀṬJ. 10, 18, 10. संवत्सरमहर्कृत्तौरेण यजेत 20, 1. MAÇ. in Verz. d. B. H. 74. — Vgl. तुरायण.

तौर्याण adj. so v. a. तूर्णयान (DURGA: त्वरितयान) eilend: ज्ञातं यज्ञा परि देवा अभूषन्महे भ्राय पुरुहूत विश्वे । स तौर्याण उप याहि यज्ञं महद्भिर्न्द्र सखिभिः सजोषाः NIA. 5, 15 (und Comm.). — Wohl zurückzuführen auf 2. तुर + यान.

तौर्यवस (von तौर्यवस्) n. N. zweier Sāman LĀṬJ. 7, 3, 3. 4. KĀṬJ. Çā. 25, 14, 14. Ind. St. 3, 218.

तौर्याणिक adj. der das Opfer oder das Gelübde Turājaṇa vollbringt P. 5, 1, 72.

तौर्य (von तूर्य) n. Musik, musikalisches Vergnügen: °त्रिक Instrumentalmusik, Gesang und Tanz AK. 1, 1, 7, 10. H. 279. M. 7, 47.

तौर्वशा (von तूर्वशा) adj. zur Bez. einer Gattung von Pferden: सात्रासाहे यजमाने ऽश्वमेधेन तौर्वशाः । उदीरते त्रयस्त्रिंशाः षट्कृत्वाणि वर्मिणाम् ÇĀT. BH. 13, 5, 4, 16.

तौल n. = तुला Wage ÇKDā. und WILS. Aus तौलिन geschlossen. — तौल AV. 1, 7, 2 in den Hdschr., wofür die Ausg. तैल vermuthet.

1. तौलिक (von तूलिका) m. Maler ÇĀDAM. im ÇKDā. — Vgl. तौलिकिक.

2. तौलिक (von तुला) in दशतौलिक (so ist doch wohl zu verbinden)

adj. ein Gewicht von 10 Tulā habend SUÇA. 2, 83, 20.

तौलिकिक (von तूलिका) m. Maler H. 921 (wo so zu lesen ist). — Vgl. तौलिक.

तौलिन (von तुला) m. der Wäger, Wagehalter, die Wage im Tierkreise VARĀH. BH. S. 41 (40), 5. 100, 1. 102, 4. LAUGH. 1, 22. BH. 1, 5. figg. 11, 10. 17, 16.

तौल्य (wie eben) n. Gewicht TRIK. 3, 3, 251.

तौल्वलायनं patron. von तौल्वलि P. 4, 1, 101. 2, 4, 61.

तौल्वलि patron. (wohl von तुल्वल) P. 2, 4, 61. N. pr. eines Lehrers ĀÇV. Çā. 2, 6. 5, 6. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 85. अज्ञा° Taulvali, der Ziegenfreund, gaṇa शाकपार्थिवादि zu P. 2, 1, 69, Vārtt.

तौवरक adj. von der Pflanze तुवरका kommend n. s. w. SUÇA. 1, 214, 14. 237, 5. 2, 338, 4.

तौवलिका f. viell. ein best. Thier AV. 6, 16, 3.

तौषायणं von तुष gaṇa पत्तादि zu P. 4, 2, 80.

तौषार (von तुषार) adj. aus Schnee entstanden, von Wasser SUÇA. 1, 170, 1.

1. त्मन् (= आत्मन्) m. acc. त्मनम् und त्मानम्; 1) Lebenshauch: य-या प्रूर प्रत्यस्मभ्यं यंसि त्मनमूर्त्नं न विश्वस्य तर्ध्वे RV. 1, 63, 8. प्राणाय प्राणं त्मने त्मानं वाचे वाचमस्मै पुनर्धेहि ĀÇV. Çā. 6, 9. — 2) die eigene Person, selbst: त्मने त्माकाय तनयाय मूळ RV. 1, 114, 6. तनयाय त्मने च 183, 3. 184, 5. 7, 62, 6. आ नो भर सुविते यस्य चाकल्मना तना सनुयाम् त्वाताः 10, 148, 1. उप त्माने दधाना धृषाङ्मून् die Rosse sich an die Deichsel legend 4, 29, 4. मा मामेधो दशतयश्चितो धाकप्र यद्वा बृहत्स्मनि खाद-ति क्षाम् nicht möge mich verbrennen die zehnfache Holzschicht, wenn der euch Geweihte (euer Diener) seine Wohnstatt in sich aufzehrt d. h. wenn meine Seele den Leib verbraucht haben wird, der natürliche Tod eingetreten ist, so möge der Scheiterhaufen nicht mich, sondern nur den Leichnam verzehren, 1, 158, 4. — Beispiele von einem Abfall des आ in आत्मन् nach einem vorangehenden ए oder ओ haben wir unter आत्मन् am Ende mitgetheilt; vgl. auch noch BāḷG. P. 7, 9, 32.

2. त्मन् adv. so v. a. त्मना, nur am Ende eines Pāda: इह वा भूर्या चरेडप त्मन् RV. 4, 4, 9. अद्वाधो न द्विवा चैतत् त्मन् 6, 12, 3. इन्द्रा यो वा वरुण दशति त्मन् 68, 5. Mit vorang. उत्तः या वाजस्य द्विषोद्वा उत्त त्मन् 5, 43, 9. mit vorang. इवः विश्वारो द्विषोदा इव त्मन् 9, 88, 3.

त्मना adv. Die einstimmige Auffassung des Wortes bei den Erklärern (ÇĀT. BH. 3, 8, 13. NIA. 3, 22. 6, 21. 11, 31. P. 6, 4, 141) geht dahin, dass dasselbe für आत्मना und mit der gewöhnlichen Bedeutung dieses Wortes gebraucht werde. Niemand wird aber hiermit die zahlreichen Stellen des RV. (in eigenen Stücken des VS. steht es nur zwei Mal, im AV. ein Mal) befriedigend zu erklären vermögen, wenn gleich in vielen derselben ein müssiges selbst oder von selbst u. s. w. sich leicht einschieben liesse. Sollte त्मना, wie man der Form nach anzunehmen wohl geneigt sein möchte, etymologisch in der That ein instr. von 1. त्मन् sein, so ist es doch nach unserer Ansicht in den Texten gebraucht als eine Partikel der Hervorhebung, welche am nächsten dem griech. μέν und μὲν sich vergleichen lässt. 1) doch; wirklich, sogar; wenigstens, gewiss: पुरु वारं पुरु त्मना viel oder doch hinreichend viel RV. 1,